

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Kirje

25.8.2025

VN/24196/2023
VN/24196/2023-SM-33

Oikeusministeriö

Oikeusministeriö 25.6.2025; VN/24196/2023

Poliisiosaston lausunto työperäistä hyväksikäyttöä koskevan sääntelyn muuttaminen

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa työryhmämietinnöstä, joka koskee työperäistä hyväksikäyttöä koskevan sääntelyn muuttamista.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että kiskonnantapaista työsyrintää koskeva rikossäännös korvattaisiin uudella säännöksellä nimeltään kiskonta työelämässä. Uutena rikoksena säädettäisiin rangaistavaksi myös törkeä kiskonta työelämässä, josta tuomittaisiin vähintään neljän kuukauden ja enintään neljän vuoden vankeusrangaistus. Oikeushenkilön rangaistusvastuu ulotettaisiin kiskontaan työelämässä ja törkeään kiskontaan työelämässä.

Liiketoimintakiellosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että liiketoimintakieltoon voitaisiin määrätä, jos liiketoiminnassa on syyllistytty kiskontaan työelämässä tai törkeään kiskontaan työelämässä. Pakkokeinolakia muutettaisiin siten, että telekuuntelun mahdollistavien rikosten listaan lisättäisiin törkeä kiskonta työelämässä.

Ehdotettujen säädösmuutosten tavoitteena on selkeyttää työperäisten hyväksikäytön rangaistavuuden edellytyksiä ja kiristää väärinkäytöksistä määrättäviä rangaistuksia.

Sisäministeriön poliisiosaston edustaja on osallistunut työryhmän työskentelyyn.

Poliisiosasto pitää työryhmämietinnössä ehdotettuja lakimuutoksia kannatettavina.

Asiasta laadittu mietintö on kirjattu perusteellisesti ja uuden säännöksen voidaan todeta selkeyttävän tilanteita, joissa on tutkittu kiskonnantapaista työsyrintää. Esitutkinnassa kiskonnantapainen työsyrintä säännöstä ei ole ollut aivan yksinkertainen soveltaa muuttuneen toimintaympäristön tilanteisiin. Erityisen ongelmallista on ollut kyetä näyttämään toteen säännöksessä edellytetty syrintäelementti tietyissä tapauksissa. Uudessa ehdotetussa säännöksessä syrintäelementtiä ei enää ole.

Vaikka työryhmämietinnössä esitetään rikoslakiin täysin uutta rikosnimikettä kiskonta työelämässä, niin on varsin todennäköistä, että käytännön valvontatyössä ja esitutkinnassa tapahtunutta asiaa voidaan joutua edelleen tarkastelemaan sekä kiskontana että kiskontana työelämässä tai jopa ihmis-kaupparikosta. Kyseiset säännökset ovat hieman päällekkäisiä, joten esitutkinnassa voidaan joutua pohtimaan tapahtunutta eri säännösten tunnusmerkistöjä. Vastaavasti esitutkinnassa joudutaan aina silloin tällöin toimimaan joidenkin muidenkin rikosnimikkeiden kanssa.

Mietinnässä ehdotetaan Pakkokeinolain 10 luvun 3 §:n 2 momentin 13 kohtaan muutosta siten, että telekuuntelua voitaisiin käyttää jatkossa myös törkeää kiskontaa työelämässä koskevissa rikostutkinnoissa. Törkeään kiskonta työelämässä säännöksen lisääminen ko. pakkokeinolain telekuuntelulistaan voidaan perustellusti katsoa olevan esitutkintaviranomaisille tarpeellinen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan näkökulmasta on myös tärkeää, että liiketoimintakiello voidaan määrätä sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö on syyllistynyt työelämässä tapahtuvaan kiskontaan tai sen törkeään tekemiseen. Säännöksen ulottaminen näihin rikoksiin vahvistaa ennaltaehkäisevää vaikutusta ja parantaa mahdollisuuksia puuttua työelämän hyväksikäyttöön liittyviin vakaviin väärinkäytöksiin.

Ehdotettu sääntely tulee selkeyttämään nykytilanne esitutkintaviranomaisten kannalta. On kuitenkin selvää, että myös koko rikosprosessi tulee hyötymään esityksen mukaisesta sääntelystä. Todennäköisesti kuitenkin vasta käytännön työ tulee osoittamaan minkälaisia vaikutuksia sääntelyllä on esitutkinnan tai rikosprosessin kesto. Tällaisiin asioihin vaikuttavat tapausten määrät ja käsiteltävien asioiden vaikeusasteet.

Yksikön päällikön sijainen, poliisiylitarkastaja

Heidi Kankainen

Poliisitarkastaja

Juha Tuovinen

Jakelu OM Oikeusministeriö

Tiedoksi OM KRO Rikosoikeus, Jalo Vajus-Anttila

VN/24196/2023-SM-33

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: